

B É L A B A R T Ó K
M I K R O K O S M O S

153 Progressive Piano Pieces
153 Pièces de piano progressives
153 Klavierstücke, vom allerersten Anfang an
Zongoramuzsika a kezdet legkezdetétől

1 Nos. 1–36

New Definitive Edition 1987
Neue, revidierte Ausgabe 1987

Boosey & Hawkes

MUSIC PUBLISHERS LIMITED

LONDON · NEW YORK · BONN

SYDNEY · TOKYO

Contents

VOLUME 1

	Foreword to the Definitive Edition	4
	Preface by the Composer	8
No. 1-6	Six Unison Melodies	12
7	Dotted Notes	15
8	Repetition (1)	15
9	Syncopation (1)	16
10	With Alternate Hands	16
11	Parallel Motion	17
12	Reflection	17
13	Change of Position	18
14	Question and Answer	18
15	Village Song	19
16	Parallel Motion with Change of Position	19
17	Contrary Motion (1)	20
18-21	Four Unison Melodies	20
22	Imitation and Counterpoint	22
23	Imitation and Inversion (1)	22
24	Pastorale	23
25	Imitation and Inversion (2)	24
26	Repetition (2)	25
27	Syncopation (2)	25
28	Canon at the Octave	26
29	Imitation Reflected	26
30	Canon at the Lower Fifth	27
31	Dance in Canon Form	27
32	In Dorian Mode	28
33	Slow Dance	29
34	In Phrygian Mode	30
35	Chorale	31
36	Free Canon	32
	Appendix: Exercises	33
	Appendix: Notes	35

Index

1ER VOLUME

	Préface à l'édition définitive	5
	Préface du compositeur	9
No. 1-6	Six mélodies à l'unisson	12
7	Notes pointées	15
8	Répétition (1)	15
9	Rythme syncopé (1)	16
10	Mains alternées	16
11	Mouvement parallèle	17
12	Mouvements et reflets	17
13	Changement de position	18
14	Question et réponse	18
15	Chanson villageoise	19
16	Mouvement parallèle avec changement de position	19
17	Mouvement contraire (1)	20
18-21	Quatre mélodies à l'unisson	20
22	Imitation et contrepoint	22
23	Imitation et inversion (1)	22
24	Pastorale	23
25	Imitation et inversion (2)	24
26	Répétition (2)	25
27	Rythme syncopé (2)	25
28	Canon à l'octave	26
29	Reflet d'imitation	26
30	Canon à la quinte inférieure	27
31	Danse en forme de canon	27
32	En mode dorien	28
33	Danse lente	29
34	En mode phrygien	30
35	Choral	31
36	Canon libre	32
	Appendice: exercices	33
	Appendice: notes	35

Inhalt

HEFT 1

	Vorwort zur revidierten Ausgabe	6
	Vorwort des Komponisten	10
Nr. 1-6	Sechs Unisono-Melodien	12
7	Punktierte Noten	15
8	Tonwiederholung (1)	15
9	Synkopen (1)	16
10	Mit wechselnden Händen	16
11	Parallelbewegung	17
12	Spiegelbild	17
13	Lagenwechsel	18
14	Frage und Antwort	18
15	Im Dorf	19
16	Parallelbewegung und Lagenwechsel	19
17	Gegenbewegung (1)	20
18-21	Vier Unisono-Melodien	20
22	Imitation und Kontrapunkt	22
23	Imitation und Umkehrung (1)	22
24	Pastorale	23
25	Imitation und Umkehrung (2)	24
26	Tonwiederholung (2)	25
27	Synkopen (2)	25
28	Oktavkanon	26
29	Imitation im Spiegelbild	26
30	Kanon in der Unterquinte	27
31	Tanz in Kanonform	27
32	Dorische Tonart	28
33	Langsamer Tanz	29
34	Phrygische Tonart	30
35	Choral	31
36	Freier Kanon	32
	Anhang: Übungen	33
	Anhang: Anmerkungen	36

Tartalom

1. FÜZET

	Előszó a gondosan javított kiadáshoz	7
	Előszó, írta a szerző	11
Nr. 1-6	Hat unisono dallam	12
7	Kóta ponttal	15
8	Hangismétlés (1)	15
9	Szinkópák (1)	16
10	Két kézzel felváltva	16
11	Párhuzamos mozgás	17
12	Tükörkép	17
13	Fekvésváltozás	18
14	Kérdés és felelet	18
15	Falusi dal	19
16	Párhuzamos mozgás helyzetváltással	19
17	Ellenmozgás (1)	20
18-21	Négy unisono dallam	20
22	Imitáció és ellenpont	22
23	Imitáció és fordítása (1)	22
24	Pastorale	23
25	Imitáció és fordítása (2)	24
26	Hangismétlés (2)	25
27	Szinkópák (2)	25
28	Kánon oktávában	26
29	Imitáció tükörképben	26
30	Kánon az alsó kvintben	27
31	Tánc kánon-formában	27
32	Dór hangsor	28
33	Lassú tánc	29
34	Fríg hangsor	30
35	Korál	31
36	Szabad kánon	32
	Függelék: gyakorlatok	33
	Függelék: jegyzetek	36

Ezeknek a zongoradaraboknak első négy füzeté azzal a szándékkal készült, hogy a zongorázni tanulni akarók – akár gyermekek, akár felnőttek – benne a kezdet kezdetétől tanulásra alkalmas, lehetőleg minden egyszerűbb technikai problémára kiterjedő, nehézségi fokozatok szerint rendezett anyagot találjanak. Sőt az 1., 2. és 3. füzet anyagát úgy alakítottuk, hogy elképzelésünk szerint a tanulási idő első vagy kezdeti másfél esztendejére egymagában is elegendő legyen. Zongoraiskolától ez a három füzet csupán abban különbözik, hogy nincsen benne semmi technikai és elméleti leírás: ilyesmit szerintünk helyesebb, ha a tanító előszóval közöl a tanulóval. Az egyes problémákra vonatkozó darabokból sokszor inkább több van, mint kevesebb, hadd legyen alkalma tanítónak, tanulóknak egyaránt, válogatnia a darabokból; vagyis nem kell, sőt talán nem is lehet és nem is szabad egy-egy tanulóval valamennyi 96 darabot betanultatni.

Hogy a nevelőmunkát megkönnyítsük, az első négy füzethez függelékben gyakorlatokat is mellékelünk. A gyakorlatok sorszáma mellett zárójelbe helyezett szám látható: ez arra a darabra mutat, amelynek problémakörére az illető gyakorlat vonatkozik. Némely technikai problémára több gyakorlat is van, ezekből a tanító tetszése szerint választhat: tehetségesebb tanulók számára a nehezebbeket is, kevésbé tehetségesek számára csak a könnyebbeket. Ajánlatos az egyes gyakorlatokat nem közvetlenül a hasonló problémájú darabok betanítása előtt játszani, hanem valamivel előbb. Természetesen egészen egyszerű (ötujjas, alátéző, törthármashangzatos stb.) gyakorlatokat nem közlünk; ebben is el akartunk térni a szokásos „zongoraiskola” berendezésétől. Ilyen gyakorlatokat minden tanítónak amúgy is ismernie kell, játszassa ezeket a tanulókkal saját belátása szerint.

A daraboknak és gyakorlatoknak nehézségi fokozatok szerint megállapított sorrendje csak hozzávetőleges: ezen a tanító legjobb belátása szerint változtathat, a tanuló képességeinek mérlegelésével. A M.M. és időtartam jelzést, főleg az 1., 2. és 3. füzetben, szintén csak útmutatóként tekintjük; az első néhány tucat darab tempója – a körülmények szerint – lassabb vagy gyorsabb is lehet. Minél előbbre haladunk, annál kevésbé alkalmas a darabok tempója változtatásra; az 5. és 6. füzetben levőknél ezek az előírások már a szokásos módon kötelezők. Ha a darabok sorszáma mellett * van, ez azt jelenti, hogy a függelék második felében erre a darabra vonatkozó jegyzet található.

Négy darabhoz (43., 44., 55. és 68. sz.) második zongora szólamot is közöltünk: fontos, hogy a tanulók minél korábban kezdjék meg az együttes játékot. Ezek a darabok ilyen kézzongorás formában persze csak osztálytanításnál használhatók, ha az osztályban – amint lenni kellene – van is két zongora. Négy darab pedig (65., 74., 95. és 127. sz.): ének zongorakísérettel. Minden hangszertanításnak tulajdonképpen a tanulók énekelteséséből kellene kiindulnia. Ha ez így történik, akkor semmi különös nehézséget nem okoz ilyen

ének-zongora számok betanulása. Hasznuk nagy, mert a tanulók látókörét a kettős vonalrendszerrel a hármasra tágítja (t. i. a tanuló egymaga énekeljen és zongorázzék is). A 74. és 95. számú darabot könnyítés céljából zongoraszóóra is közöltük. Így kell először megtanulni és csak azután kell fordulni az ének-zongora változathoz. A 65. számúnak előadási lehetőségeire az illető jegyzet utal.

A 4. füzetrel egyidejűleg már más műveket is lehet, sőt kell játszani (pl. a Bach J. S.-nak „Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach”-jában levő könnyű darabokat, Czerny megfelelő tanulmányait stb.). Hasznos dolog az egyszerűbb gyakorlatokat és darabokat transzponáltatva is játszani. Sőt az 1., 2. és 3. füzet arra alkalmas darabjainak átírásával is meg lehet próbálkozni; persze csak egészen szigorú átírásra gondolunk, olyanra, amelyben legnagyobbbrészt cembaloregiszterszerű oktávketőzéseknek jut szerep. Így pl. egyes darabokat két zongorán lehet játszani egy oktávnyi magasságbeli eltéréssel (pl. a 45., 51., 56. stb. számúakat). Esetleg merészebb változtatásokba is bocsátkozhatunk; ilyen volna pl. a 69. sz. darab kíséretének egyszerűsítése:

stb.; nagyobb fejtörést csupán a 10–11., 14–15., 22–23., 26–27., 30. és 32–33-ik ütem átalakítása okozna. Ezen a téren sok lehetőség kínálkozik, a helyes megoldás a tanító vagy az ügyesebb tanítványok leleményességétől függ.

És ha már átiratokról van szó, azt is megemlíthetjük, hogy egynémelyik darab – így pl. a könnyebbek közül a 76., 77., 78., 79., 92., 104/b számú, a nehezebbek közül a 117., 118., 123., 145. számú, *clavicembalora* is alkalmas. Ezen a hangszeren az oktávketőzéseket regiszterek végzik.

Végezetül ezeknek a daraboknak még egy másfajta rendeltetésére is szeretnék rámutatni: magasabb fokon levők lapról olvasásra alkalmas anyagot találhatnak benne.

BARTÓK BÉLA

Six Unison Melodies

Six mélodies à l'unisson

Sechs Unisono-Melodien

Hat unisono dallam

1

$\text{♩} = 96$

[20 sec.]

2

a) $\text{♩} = 96$

[20 sec.]

b) $\text{♩} = 96$

[20 sec.]

3

$\text{♩} = 96$

Exercise 3, measures 1-4. The piece is in 4/4 time with a tempo of 96. The right hand starts with a half note G4 (finger 5) and a half note A4 (finger 5), followed by quarter notes B4, C5, B4, A4, G4. The left hand starts with a half note G3 (finger 1) and a half note A3 (finger 1), followed by quarter notes B3, C4, B3, A3, G3. The first two measures are connected by a slur, and the last two measures are also connected by a slur.

Exercise 3, measures 5-8. The right hand continues with quarter notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand continues with quarter notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. The first two measures are connected by a slur, and the last two measures are also connected by a slur.

[30 sec.]

4

$\text{♩} = 96$

Exercise 4, measures 1-4. The piece is in 4/4 time with a tempo of 96. The right hand starts with a half note G4 (finger 1) and a half note A4 (finger 1), followed by quarter notes B4, C5, B4, A4, G4. The left hand starts with a half note G3 (finger 5) and a half note A3 (finger 5), followed by quarter notes B3, C4, B3, A3, G3. The first two measures are connected by a slur, and the last two measures are also connected by a slur.

Exercise 4, measures 5-8. The right hand continues with quarter notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand continues with quarter notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. The first two measures are connected by a slur, and the last two measures are also connected by a slur.

[20 sec.]

5

$\text{♩} = 104$

2

Musical notation for the second system, labeled '5', showing a grand staff with a tempo marking of quarter note = 104 and a fingering of 2 in the treble clef.

Musical notation for the third system, showing a grand staff with a sequence of notes.

[30 sec.]

6

$\text{♩} = 104$

1

5

Musical notation for the fifth system, labeled '6', showing a grand staff with a tempo marking of quarter note = 104 and fingerings of 1 and 5.

Musical notation for the sixth system, showing a grand staff with a sequence of notes.

[20 sec.]

Dotted Notes

Notes pointées

Punktierte Noten

Kóta ponttal

1) cf. No. 28

[30 sec.]

Repetition (1)

Répétition (1)

Tonwiederholung (1)

Hangismétlés (1)

[30 sec.]

Syncopation (1)

Rythme syncopé (1)

Synkopen (1)

Szinkópák (1)

91)*

$\text{♩} = 96$

1

5

1) cf. No. 27

[35 sec.]

With Alternate Hands

Mains alternées

Mit wechselnden Händen

Két kézzel felváltva

10*

$\text{♩} = 108$

1

5

[40 sec.]

Parallel Motion

17

Mouvement parallèle

Parallelbewegung

Párhuzamos mozgás

11

[27 sec.]

Reflection

Mouvements et reflets

Spiegelbild

Tükörkép

12

[25 sec.]

Change of Position

Changement de position

Lagenwechsel

Fekvésváltozás

13¹⁾ $\text{♩} = 96$

1) cf. No. 17

[30 sec.]

Question and Answer

Question et réponse

Frage und Antwort

Kérdés és felelet

14^{2)*} $\text{♩} = 104$

2) cf. No. 65

[40 sec.]

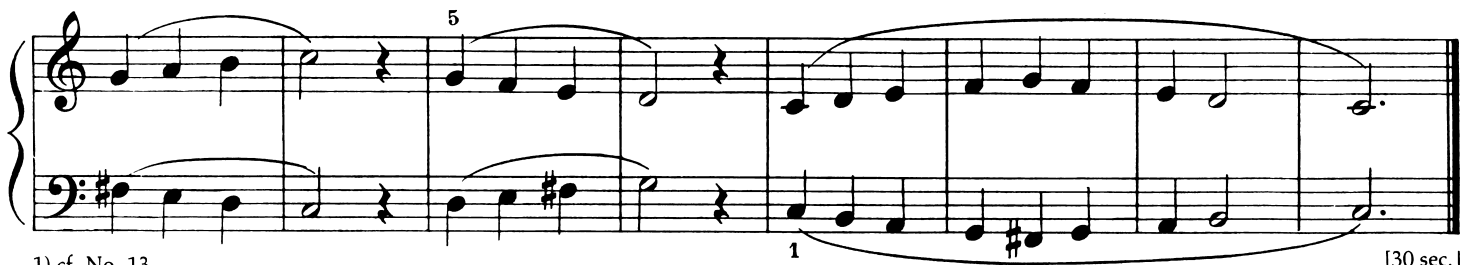
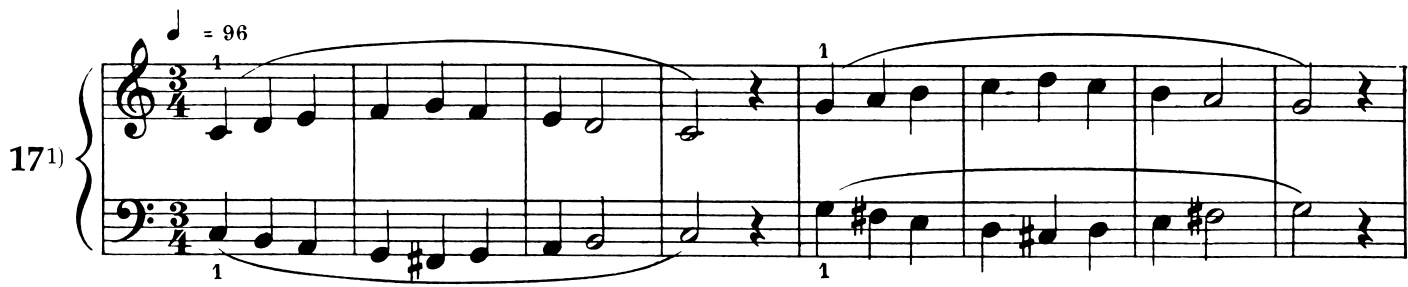
Village Song
 Chanson villageoise
 Im Dorf
 Falusi dal

Parallel Motion with Change of Position
 Mouvement parallèle avec changement de position
 Parallelbewegung und Lagenwechsel
 Párhuzamos mozgás helyzetváltozással

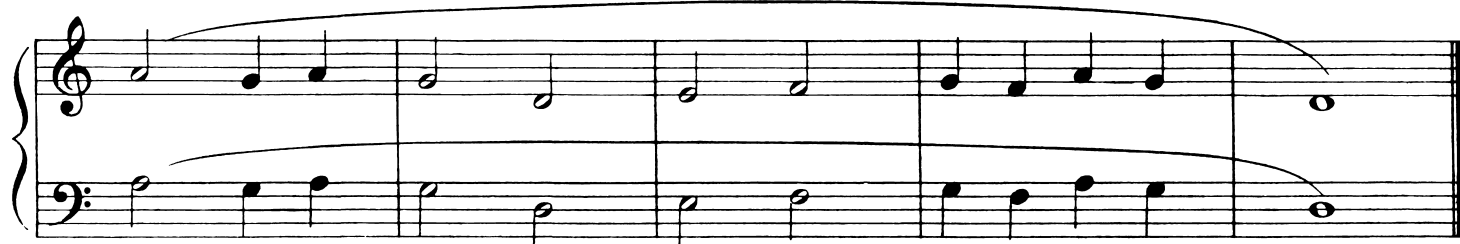

Contrary Motion (1)
 Mouvement contraire (1)
 Gegenbewegung (1)
 Ellenmozgás (1)

1) cf. No. 13

Four Unison Melodies
 Quatre mélodies à l'unisson
 Vier Unisono-Melodien
 Négy unisono dallam

[20 sec.]

19

$\text{♩} = 104$
2

4

[30 sec.]

20

$\text{♩} = 100$
1

5

[40 sec.]

21

$\text{♩} = 130$
1

5

[22 sec.]

Imitation and Counterpoint

Imitation et contrepont

Imitation und Kontrapunkt

Imitáció és ellenpont

22*

$\text{♩} = 136$

f

5

1

[28 sec.]

Imitation and Inversion (1)

Imitation et inversion (1)

Imitation und Umkehrung (1)

Imitáció és fordítása (1)

23*

$\text{♩} = 96$

f

5

1

[30 sec.]

Pastorale

Pastorale

Pastorale

Pastorale

24

$\text{♩} = 120$

p

Imitation and Inversion (2)

Imitation et inversion (2)

Imitation und Umkehrung (2)

Imitáció és fordítása (2)

25*

$\text{♩} = 150$

1

f

5

Repetition (2)

Répétition (2)

Tonwiederholung (2)

Hangisméltés (2)

26

$\bullet = 128$

1

f

5

[30 sec.]

Syncopation (2)

Rythme syncopé (2)

Synkopen (2)

Szinkópák (2)

27¹⁾

$\bullet = 98$

1

f

2

[35 sec.]

1) cf. No. 9

Canon at the Octave

Canon à l'octave

Oktavkanon

Kánon oktávában

28¹⁾*

p

♩ = 112

5

1) cf. No. 7

[30 sec.]

Imitation Reflected

Reflet d'imitation

Imitation im Spiegelbild

Imitáció tükörképben

29*

f

♩ = 112

1

[30 sec.]

Canon at the Lower Fifth

Canon à la quinte inférieure

Kanon in der Unterquinte

Kánon az alsó kvintben

Moderato, ♩ = 112

30*

[43 sec.]

Dance in Canon Form

Danse en forme de canon

Tanz in Kanonform

Tánc kánon-formában

Allegro, ♩ = 160

31

[35 sec.]

In Dorian Mode

En mode dorien

Dorische Tonart

Dór hangsor

Lento, ♩ = 104

5

32*

p, legato

4

Slow Dance

Danse lente

Langsamer Tanz

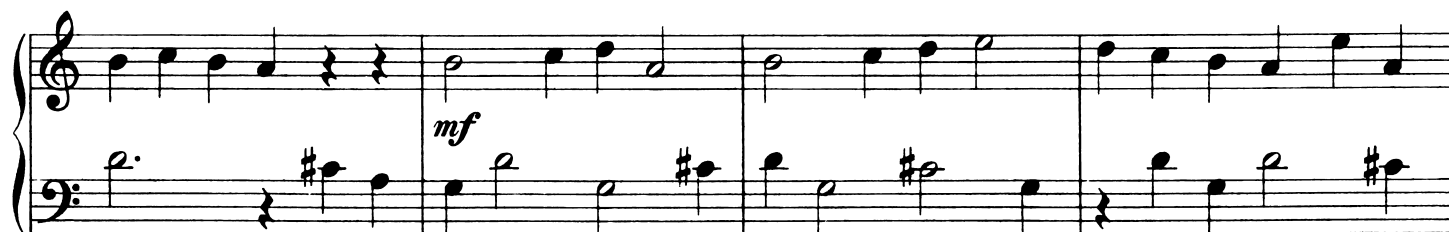
Lassú tánc

33

Andante, ♩ = 144

mf, legato

In Phrygian Mode

En mode phrygien

Phrygische Tonart

Fríg hangsor

34* Calmo, $\text{♩} = 80$

Musical notation for measures 34-39. Measure 34 starts with a piano (*p*) and legato instruction. A finger number '2' is written above the first note. Measure 35 has a mezzo-forte (*mf*) instruction. The piece is in 2/2 time. A finger number '5' is written below the first note of the bass line in measure 34.

Musical notation for measures 40-45. The piece continues in 2/2 time. A fortissimo (*sf*) instruction is present at the beginning of measure 40.

Musical notation for measures 46-51. A crescendo (*cresc.*) instruction is written across measures 47-51. The piece continues in 2/2 time.

Musical notation for measures 52-57. The piece concludes in 2/2 time. Dynamic markings include fortissimo (*f*) at the start of measure 52, fortissimo (*sf*) at the start of measure 54, fortissimo (*sf*) at the start of measure 56, a decrescendo (*dim.*) instruction across measures 56-57, and piano (*p*) at the end of measure 57.

Chorale

Choral

Choral

Korál

Largamente, ♩ = 88

35

The first system of musical notation, measures 35-40, is written in 4/4 time. The tempo is marked 'Largamente' with a quarter note equal to 88 beats per minute. The music begins with a fermata on the first measure. The right hand starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand starts with a half note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Dynamics include *legato* and *f*. A first ending bracket is shown above the right hand in the second measure.

The second system of musical notation, measures 41-46, continues the piece. The right hand plays quarter notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand plays quarter notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Dynamics include *f*.

The third system of musical notation, measures 47-52, continues the piece. The right hand plays quarter notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand plays quarter notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Dynamics include *f*.

The fourth system of musical notation, measures 53-58, continues the piece. The right hand plays quarter notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand plays quarter notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Dynamics include *f*.

The fifth system of musical notation, measures 59-64, concludes the piece. The right hand plays quarter notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The left hand plays quarter notes G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. Dynamics include *f*. The system ends with a double bar line.

Free Canon

Canon libre

Freier Kanon

Szabad kánon

Teneramente, ♩ = 132

36*

p, legato

a)

2 (22-25)

Musical score for exercise 2 (22-25) in 4/4 time. The piece consists of two staves, treble and bass clef. The melody in the treble clef starts on G4, moves to A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, and ends with a whole note G5. The bass clef accompaniment starts on G3, moves to A3, B3, C4, D4, E4, F#4, G4, and ends with a whole note G4. Both staves have a first fingering '1' under the first note. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

b)

Musical score for exercise 2 (22-25) part b in 4/4 time. The treble clef melody starts on G4, moves to A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, and ends with a whole note G5. The bass clef accompaniment starts on G3, moves to A3, B3, C4, D4, E4, F#4, G4, and ends with a whole note G4. The treble clef has a second fingering '2' under the first note, and the bass clef has a first fingering '1' under the first note. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

3 (27)

Musical score for exercise 3 (27) in 3/4 time. The piece consists of two staves, treble and bass clef. The treble clef melody starts on G4, moves to A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, and ends with a dotted half note G5. The bass clef accompaniment starts on G3, moves to A3, B3, C4, D4, E4, F#4, G4, and ends with a dotted half note G4. The treble clef has a first fingering '1' under the first note, and the bass clef has a second fingering '2' under the first note. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

4 (29)

Musical score for exercise 4 (29) in 4/4 time. The piece consists of two staves, treble and bass clef. The treble clef melody starts on G4, moves to A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, and ends with a whole note G5. The bass clef accompaniment starts on G3, moves to A3, B3, C4, D4, E4, F#4, G4, and ends with a whole note G4. Both staves have a first fingering '1' under the first note. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

9 Az átkötött hangokban jelentkező késleltetés lényegének érzékeltetésére ajánlatos a két vonalrendszer közt levő ritmus jelzés szerint valamilyen nagyon határozott jeladást végeztetni a tanulóval (pl. lábdobbantást).

10 Asz előjegyzés!

14 Hogy – ellentétben a közelmúlt divatos felfogásával – rámutassunk a zene kifejező voltára, „kérdő” és „felelő” verssorokat helyeztünk a kérdés, illetve feleletszerű dallamrészek alá. Ajánlatos ezt a számot betanulás előtt két tanulóval (esetleg tanulócsoporttal) énekelteni.

22 Imitáció: a második szólam később kezdődik és hasonló az első szólamhoz.

23,25 Fordítás: a két szólamot fölcseréltük úgy, hogy ami a felső szólam volt, az lesz az alsó és viszont. (A 23. sz. darabban az 1.–3. és a 7.–9. ütem tartalmazza az eredeti fekvést és a többi ütemben van a fordítása.) A 25. számban *Cisz* az előjegyzés!

28 Kánon: két azonos szólam van; az egyik később kezdődik mint a másik. A két szólam fekvése különbözhet egymástól. A 28. sz. darabban ez a különbség egy oktáv, ezért a neve „Kánon oktávában”.

29 Imitáció tükörképben: az utánzó (alsó) szólam iránya a felső szólaméval ellentétes.

30 Lásd a 28. számra vonatkozó megjegyzést. Ebben az esetben a két szólam fekvése között kvint a különbség.

32 Dór hangsor: az egyik u. n. egyházi hangsor. *D* alaphangon kezdődik és nincsenek módosítójelek (csak a fehér billentyűkre van szükség). *C* alaphangon kezdve ez a hangsor így alakul:

Tehát, moll hangsor (kis terccel), nagy hatod- és kis hetedhangközökkel. Ezt és a többi egyházi hangnemeket a középkorban kb. a 17. századig használták; J. S. Bach óta a dúr és moll hangsorok kiszorították őket. Azonban ma is élnek (számos egyéb, el nem nevezett hangnemmel együtt) Keleteurópa (Magyarország, Románia, Jugoszlávia stb.) és Ázsia népzenejében, tehát egyáltalán nem tekinthetők kihaltak.

34 Fríg hangsor: egy másik egyházi hangsor, *E* alaphangon kezdődik és hét fokból áll, módosító jelek nélkül; tehát moll hangsor kis másod-, hatod- és hetedhangközökkel.

36 Lásd a 28. számra vonatkozó megjegyzést. A kánon „szabad”, ha a második szólam kissé eltér az elsőtől.